

OBSAH

11	ÚVOD
27	K TEORII TVORBY JAKO ZPŮSOBU POZNÁVÁNÍ
29	1. Kognitivní vývoj mezi kulturní reprodukcí a inovací
30	1.1 Kumulativní charakter lidské kultury a efekt západky
33	1.2 Kulturní artefakty a jejich role v učení
36	1.3 Zprostředkování druhými lidmi
38	1.4 Teploměrem, nikoli mikroskopem – dospělý jako iniciátor nepřímých metod poznávání
42	1.5 Reprodukovat, nebo tvořit?
44	1.6 Mezi reprodukcí a inovací – katachreze jako inspirace tvorby
45	2. Artefakt v kulturním poli tvorby
46	2.1 Artefakt jako výsledek součinnosti a komunikace
47	2.1.1 Artefakt jako předmět sdílení a interpretování obsahu
49	2.1.2 Význam a struktura artefaktu v procesu činnosti a komunikace
60	2.1.3 Významy v procesu tvorby: mezi strukturou a konstrukcí
64	2.1.4 Mezi konceptem a prekoncepty
68	2.2 Artefakt a jeho mentální prostory v kulturním poli tvorby
71	2.2.1 Mentalizace – od zkušenosti přes součinnost k abstrakcím a zpět
77	2.2.2 Zprostředkování a transformace obsahu v kulturním poli tvorby
82	3. Artefakt mezi rozuměním a dorozumíváním
82	3.1 Intencionalita a tvorba
86	3.1.1 Funkce představ při tvorbě obsahu
92	3.1.2 Intencionální postoj
94	3.2 Elementární akt tvorby
97	3.2.1 Od podobnosti k rozdílu a nazpět: mezi fantazií a realitou tvorby
98	3.2.1.1 Mezi fantazií a realitou tvorby
100	3.2.1.2 Mezi shodou a rozdílem: metaforická podobnost

110	3.3 Artefakt mezi tvorbou a poznáváním
114	3.4 Od tvorby k poznávání a na pomezí reprodukce a inovace
115	4. Obsah tvorby a tvorba obsahu
116	4.1 Kontext: obsah mezi subjektem a kulturou
119	4.1.1 Sedimentace významu: mezi opakováním a změnou
121	4.1.2 Dynamika okolností: kontext a kotext
124	4.1.3 Osobní tezaurus: dostupný kontext
125	4.2 Od abstrakce k identitě tvorby
126	4.2.1 Identita jako podmínka tvorby: změna identity
129	4.2.2 Pole hry
132	4.2.3 Příslušnost ke kontextu - třída a obor
133	4.3 Inovace a hodnota - atributy tvorby
137	4.4 Mezi substancí a strukturou - pohyb k významům tvorby
137	4.4.1 Tvorba, použití anebo sdělování
144	4.4.2 Tvorba a děláni významu
149	4.5 Mezi výrazem a významem: ohled k izomorfismu v procesu tvorby
151	5. Mezi reprodukcí a inovací
151	5.1 Mísení inovace a reprodukce
153	5.2 Reprodukce anebo inovace jako úloha
154	5.2.1 Obsah úlohy v pohybu mezi reprodukcí a inovací
158	5.2.2 Od intencionality k poznávání prostřednictvím reprodukce struktur
162	5.3 Reference elementárním aktem tvorby: denotace, exemplifikace, exprese
164	5.3.1 Denotace
165	5.3.2 Exemplifikace
170	5.3.3 Extenzionální a intenzionální přístup
175	5.4 Expresse
178	5.4.1 Expresse v kontextu ontologie první a třetí osoby
180	5.4.2 Tvorba představy v expresi: příležitost k reflexi skriptů
185	5.4.3 Egocentrické adaptivní rozhodování v souvislostech exprese a expresivity
188	5.5 Principy referování prostřednictvím tvorby: identita, integrace, imaginace
198	5.6 Konceptová integrace v kulturním poli tvorby
200	6. Metaforické „ztvárnění jako“
201	6.1 Smysl a reference metafory
202	6.1.1 Vnitřní smysl metaforického ztvárnění: sémantická inovace
204	6.1.2 Reference metaforického ztvárnění: rozvrh možného pobytu
206	6.2 Prostor metaforického zprostředkování
207	6.2.1 Mezi hutností a průhledností
208	6.2.2 Mezi prezencí a absencí

211	6.2.3 Mezi smyslem a živostí
215	6.2.4 Mezi skutečným a neskutečným
219	6.2.5 Mezi obsažením a odstupem
221	6.3 Od metafory k expresi
223	7. Expresse jako vtiskování signatury
223	7.1 „Vyjádření něčeho v něčem“: princip exprese
225	7.2 Metaforická exemplifikace
226	7.3 Vtiskování signatury
230	7.3.1 Konfigurace, struktura a význam
232	7.3.2 Aktuální a virtuální
234	7.3.3 Bezprostřední a zprostředkované
235	7.3.4 Přirozené a umělé
236	7.3.5 Smysluplné a „jako živé“
238	7.3.6 Režim věrohodnosti
241	7.3.7 Svoboda a reflexe
243	7.3.8 Intersubjektivita
246	7.3.9 Participace
248	7.4 Od obecného principu exprese k uchopení jejích specifických podob a forem
249	8. Podoby a formy exprese
249	8.1 Co děláme, když interpretujeme expresi jako vtiskování signatury?
252	8.2 Co děláme, když jsme expresivní?
252	8.2.1 Symbolizace a metaforizace
257	8.2.2 Narativizace
262	8.2.3 Mytizace a dehabituace
270	8.2.4 Dramatizace
275	8.2.5 Lyrizace
280	8.2.6 Dialogizace
288	8.2.7 Utváření žánru
298	8.2.8 Utváření stylu
316	8.2.9 Expresivní dílo jako akt poznávání
319	SITUACE A PROCESY POZNÁVÁNÍ TVORBOU
321	9. Tvořivé přístupy k narativu v didaktice literatury: Narativní transformace a jejich didaktický potenciál
322	9.1 Didaktické narativní transformace
323	9.1.1 Obecná literárněteoretická východiska
332	9.1.2 Zdůvodnění volby textu a komentář k zadání úkolů
334	9.2 Konkretizace teoretických východisek na textu Kafkovy povídky Pasažér
337	9.3 Studentské narativní transformace

337	9.3.1	Mechanicky provedená transformace
338	9.3.2	Radikálně provedená transformace
341	9.3.3	Transformace míjející se s původním zadáním směřující k obohacení původního námětu (osobní vypravěč nahrazen jiným osobním vypravěčem)
343	9.4	Doporučení pro zadávání studentských narativních transformací a pro následnou práci s nimi v hodinách literární výchovy
345	10.	Tvořivé přístupy k narativu v didaktice literatury: didaktická hra „vyprávěj a hraj“
347	10.1	Výstavba příběhu aranžovaná jako sdílené autorství
348	10.1.1	Příběh
348	10.1.2	Příběh jako hra
349	10.2	Princip, pravidla a popis hry
350	10.2.1	Pravidla hry
351	10.2.2	Soubor <i>vyprávěj a hraj</i>
352	10.2.3	K čemu slouží funkční karty
353	10.2.4	Možné varianty hry
353	10.3	Cílové skupiny hry, hra ve škole a hra v oborové didaktice
354	10.4	Proces utváření obsahu (příběhu) ve hře
358	10.5	Dosavadní zkušenosti z praxe hry
359	10.5.1	Nová analýza dat, cílové skupiny a sledované kategorie
360	10.5.2	Metody
361	10.6	Vyhodnocení sledovaných kategorií a reflexe hráčských mechanismů
363	10.6.1	Ukázka kategorizace
365	10.6.2	Reflexe hry v žákovské skupině
365	10.6.3	Reflexe hry ve studentských skupinách
366	10.6.4	Specifické závěry z aplikace hry a její reflexe v žákovské skupině
366	10.6.5	Specifické závěry z aplikace hry a její reflexe ve studentské skupině
367	10.7	Shrnutí poznatků z realizace hry a podněty k dalšímu zkoumání
367	10.7.1	Závěry autora odvozené z dlouhodobého koordinování hry
370	10.7.2	Reflexe hry vzhledem ke školní praxi literární výchovy
371	10.7.3	Reflexe hry vzhledem k oborové didaktice
372	10.8	Sdílené autorství jako poznávání skrze tvůrčí činnost
374	10.9	Didaktické narativní transformace jako způsob učení a poznávání
376	11.	Výtvarná výchova - návod k použití
376	11.1	Výchozí pozice

376	II.1.1	Umění a kultura
378	II.1.2	Umění a kultura v pohybu
380	II.1.3	Leitmotivy výtvarné výchovy
381	II.2	Sociokulturní pole
381	II.2.1	Interdisciplinární inspirace
383	II.2.2	Lingvistické inspirace
384	II.2.3	Foucaultovské inspirace
384	II.2.4	Vizuální kultura
385	II.3	Vzdělávací programy k výstavě Decadence Now!
385	II.3.1	V černém oblaku a Naruby
387	II.3.2	Některé ústřední principy a metafory programu
389	II.3.3	Rozpojitelnost segmentů programu
390	II.3.4	Pasáž Pommeraye a dekadentní seance
392	II.3.5	Flâneur a návod k použití
393	II.3.6	Zombie a dekadentní báseň
396	II.3.7	Smysl úsilí
398	12.	Tvar a plocha, zvuk a prostor: jak se „o známé“ rodí nové
400	12.1	Tvorba a význam
406	12.1.1	Tvorba a význam jako časové dění
409	12.2	Média, kresba a zvuk
411	12.2.1	Struktura kresby a proces
416	12.2.2	Akustické struktury a gesto
419	12.3	Vlastní zadání výtvarného úkolu s komentářem
424	12.4	Tvorba výtvarného úkolu s komentářem
439	12.5	Reflexe způsobů „konstrukce skutečnosti dané society“
440	13.	Iniciační situace a procesy dramatické tvorby
441	13.1	Příklady dvou situací iniciace tvorby
442	13.2	Divadelnost a dramatická jako edukační principy
443	13.3	Tělo - klíčový atribut divadelnosti
444	13.3.1	Otakar Zich a vnitřní hmat
446	13.3.2	Zrcadlové neurony
447	13.3.3	Kinestetická inteligence
448	13.3.4	Dvojití užití vnitřního hmatu (scénického smyslu a dramatického citu, kinestetické inteligence atd.)
449	13.4	Připomenutí základní otázky a prvotní shrnutí odpovědi
449	13.5	Tělo, učení, vtělování učiva a edukační drama
449	13.5.1	Embodiment
451	13.5.2	Embodiment a jeho konkrétní edukační funkce
458	13.6	Dva případy iniciací tvorby (aneb zpět ke dvěma situacím ze školních tříd)
460	13.7	Dvě podmínky efektivního učení vtělováním v dramatické výchově
462	13.8	Dialog vedený prostřednictvím tvořené/ukazované scénické hry

463	14. Hlasová tvorba jako způsob sebepoznávání
463	14.1 Co přináší zvuk a sluch
465	14.2 Vyjádření, rozumění a dorozumění
466	14.2.1 Mluvnický význam
467	14.2.2. Konotativní význam
467	14.3 Hlasová exprese
470	14.3.1 Hlasová exprese v expresivitě
470	14.4 Psychosomatické pojetí hlasové tvorby
474	14.5 Hlasová mohoucnost
475	14.6 Jáská zkušenost z hlasové mohoucnosti
476	14.7 Přístup k sebepojetí v hlasové expresi
477	14.7.1 Já jako subjekt činnosti
479	14.7.2 Já jako objekt činnosti
479	14.7.3 Sebehodnocení
480	14.8 Výzkum sebepojetí v hlasové expresi
482	14.8.1 Cesta za vlastním hlasem - případová studie Kataríny
489	14.9 Výchovný efekt exprese
491	Doslov
497	Summary
501	Bibliografie
521	Seznam vyobrazení
523	Jmenný rejstřík
527	Věcný rejstřík